

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Šetření profesní orientace žáků nejvyšších ročníků základních škol ve Zlínském kraji

Školní rok 2020/2021

***Průvodní zpráva
(základní vyhodnocení výsledků šetření)***

Srpen 2021

TREXIMA, spol. s r.o., třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Zpracoval:** Mgr. David Dušánek
TREXIMA, spol. s r.o., Tř. Tomáše Bati 299, 763 02 Zlín
mobil: 606 621 004
e-mail: dusanek@trexima.cz
- Spolupráce:** Ing. Věra Zavadilíková, Bc. Barbara Hudcová
- Termín šetření:** duben - květen 2021
- Forma šetření:** Elektronický dotazník obsahující uzavřené, polouzavřené i otevřené otázky.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zpracování dat a výsledků šetření bylo realizováno v rámci projektu:

Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0018903

Související výstupy (Průvodní zpráva, Online prezentace dat) jsou licencovány podle licence Creative Commons 4.0, varianta BY-SA.

Údaje o díle:

- Zpracování dat a výsledků šetření profesní orientace žáků nejvyšších ročníků základních škol a posledních ročníků středních škol ve Zlínském kraji
- Autor: TREXIMA, spol. s r.o., třída Tomáše Bati 299, Louky, 763 02 Zlín
- Dílo je zveřejněno na webových stránkách (viz odkaz):
<https://www.trexima.cz/wp-content/uploads/vpo-zlinsky-kraj-2020-2021-vystupy.zip>.
- Podmínky licence Creative Commons 4.0, varianta BY-SA
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>

Obsah

1. Struktura respondentů a počet respondentů	1
<i>Ročník .....</i>	<i>1</i>
<i>Studovaná základní škola .....</i>	<i>1</i>
2. Profesní orientace žáků a povědomí o trhu práce	6
<i>Preferované oblasti uplatnění.....</i>	<i>6</i>
<i>Preferovaná povolání.....</i>	<i>7</i>
3. Problematika a hlavní důvody volby střední školy a povolání	12
<i>Preferovaná volba oborů střední školy .....</i>	<i>12</i>
<i>Největší vliv na výběr střední školy a oboru .....</i>	<i>13</i>
<i>Preferovaná volba povolání.....</i>	<i>14</i>
<i>Nejčastější vliv na výběr povolání .....</i>	<i>14</i>
4. Identifikace podílů žáků s předpoklady pro technické obory.....	15
<i>Preferované oblasti uplatnění včetně technických oborů .....</i>	<i>15</i>
<i>Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska hodnocení prospěchu předmětů ve skupině přírodních věd .....</i>	<i>15</i>
<i>Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska hodnocení prospěchu předmětů ve skupině technických věd .....</i>	<i>16</i>
5. Dostupnost a kvalita kariérového poradenství.....	16
<i>Kdo radí žákovi s výběrem středoškolského oboru .....</i>	<i>16</i>
6. Základní hodnocení škol pohledem žáků.....	17
<i>Hodnocení jednotlivých kritérií škol .....</i>	<i>17</i>
<i>Oblíbenost předmětů pohledem žáků.....</i>	<i>17</i>
<i>Porovnání náročnosti distanční a klasické výuky pohledem žáků.....</i>	<i>18</i>
<i>Porovnání zajímavosti distanční a klasické výuky pohledem žáků.....</i>	<i>18</i>
7. Výše výdělku ve vazbě na výběr povolání	19
<i>Výše předpokládaného očekávaného výdělku .....</i>	<i>19</i>
<i>Preferovaná oblasti uplatnění .....</i>	<i>19</i>
8. Sociální mobilita	20

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<i>Vzdělání matky .....</i>	<i>20</i>
<i>Vzdělání otce.....</i>	<i>20</i>
<i>Subjektivně vnímaná materiální (ekonomická) situace rodiny .....</i>	<i>21</i>
<i>Velikost sídla .....</i>	<i>21</i>
<i>Volba dalšího vzdělání .....</i>	<i>21</i>
Příloha.....	22

1. Struktura respondentů a počet respondentů

V rámci šetření bylo zaznamenáno celkem 3173 odpovědí žáků 8. a 9. tříd základních škol sídlících na území Zlínského kraje. Při kontrole dat bylo celkem 81 odpovědí vyřazeno. Důvodem vyřazení byly duplicitní záznamy, vícečetné nebo nerelevantní odpovědi zjištěné opakovanou kontrolou dat.

Celkem bylo vyhodnoceno 3092 odpovědí respondentů ze 62 škol.

	Počet hodnocených odpovědí	Podíl v %
Chlapci	1489	48,2 %
Dívky	1603	51,8 %
Celkem	3092	100,0 %

Ročník

Členění respondentů podle ročníku základní školy. Obě skupiny respondentů jsou zastoupeny vyváženě, žáci 8. ročníků představují 51 % respondentů, žáci 9. ročníků 49 % respondentů.

Ročník	Počet respondentů	Podíl v %
8. ročník	1575	51 %
9. ročník	1517	49 %

Studovaná základní škola

Členění respondentů podle základní školy, kterou žák studuje. Nejvíce žáků (135) je ze ZŠ Emila Zátopka Zlín, Univerzitní 2701, za tuto školu odpovídali žáci osmých i devátých tříd. Nejméně žáků (5) je ze ZŠ Babice, č.p. 377.

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Valašské Meziříčí, Křižná 167 (600149595)	60	75	135
ZŠ Emila Zátopka Zlín, Univerzitní 2701 (600113965)	79	53	132
ZŠ Vyhlídka Valašské Meziříčí, Králova 380 (600149579)	64	51	115
ZŠ Vizovice, Školní 790 (600114201)	67	47	114

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Komenského I Zlín, Havlíčkovo nábřeží 3114 (600114457)	54	60	114
ZŠ Valašské Klobouky, Školní 856 (600114171)	54	55	109
ZŠ Kroměříž, Komenského náměstí 440/2 (600118576)	54	53	107
3. ZŠ Holešov, Družby 329 (600118525)	39	65	104
ZŠ Valašské Meziříčí, Šafaříkova 726/9 (600149536)	44	43	87
ZŠ a MŠ J. A. Komenského Nivnice, Komenského 101 (600124061)	50	36	86
ZŠ T. G. Masaryka Otrokovice, Jana Žižky 1355 (600114082)	31	50	81
ZŠ Videčská Rožnov pod Radhoštěm, Videčská 63 (600149731)	33	47	80
ZŠ a MŠ Uherské Hradiště, Větrná 1063 (600124568)	40	39	79
ZŠ Uherský Ostroh, Školní 400 (600124525)	35	38	73
ZŠ Horní Lideč, č.p. 200 (600150046)	46	25	71
ZŠ T.G.Masaryka Bojkovice, Štefánikova 460 (600124347)	52	19	71
ZŠ Zubří, Hlavní 70 (600150089)	50	20	70
ZŠ Uherské Hradiště, Sportovní 777 (600124479)		66	66
ZŠ Zlín, Komenského 78 (600114511)	36	29	65
ZŠ a MŠ Bílovice, č.p. 440 (600124029)	40	21	61

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
1. ZŠ Holešov, Smetanovy sady 630/8 (600118517)	15	46	61
2. ZŠ Napajedla, Komenského 298 (600114121)	35	25	60
ZŠ Hovězí, č.p. 426 (600149668)	25	27	52
ZŠ Chropyně, Komenského 335 (600118541)	41	10	51
ZŠ Kroměříž, U Sýpek 1462/2 (600118584)	28	21	49
ZŠ Komenského II Zlín, Havlíčkovo nábřeží 2567 (600114350)	27	21	48
ZŠ Mánesova Otrokovice, Mánesova 908 (600114465)	28	17	45
1. ZŠ Napajedla, Komenského 268 (600114198)		42	42
ZŠ Valašská Polanka, č.p. 301 (600149609)	17	25	42
ZŠ Vsetín, Matouše Václavka 1217 (600149781)	21	21	42
ZŠ Vsetín, MUDr. Františka Sovy 97 (600149803)	23	19	42
ZŠ a ZUŠ Strání, Rubanice 877 (600124002)	25	16	41
ZŠ Oskol Kroměříž, Mánesova 3861/5 (600118614)	24	16	40
ZŠ a MŠ Nedašov, č.p. 294 (600114317)	23	17	40
ZŠ Slušovice, Školní 222 (600114252)		38	38
ZŠ Nový Hrozenkov, č.p. 437 (600149633)	13	24	37

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
ZŠ Zlín, Dřevnická 1790 (600114147)	17	18	35
ZŠ Valašské Meziříčí, Žerotínova 376 (600149587)	20	13	33
ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Horní Bečva, č.p. 544 (600150038)	31		31
ZŠ Josefa Bublíka Bánov, č.p. 507 (600124053)	30	1	31
ZŠ Zlín, Slovenská 3076 (600114261)	9	21	30
ZŠ Zlín, Kvítková 4338 (600114538)	17	12	29
ZŠ Hulín, Nábřeží 938 (600118533)	17	12	29
ZŠ a MŠ Kašava, č.p. 193 (600114287)	15	14	29
ZŠ Zborovice, Sokolská 211 (600118673)	14	13	27
ZŠ a MŠ Karolinka, Kobylská 250 (600150135)	17	9	26
ZŠ Zdounky, č.p. 59 (600118681)	8	16	24
ZŠ Tlumačov, Masarykova 63 (600114279)	19	3	22
ZŠ Vsetín, Michala Urbánka 436 (600149790)	10	12	22
ZŠ Jablůnka, č.p. 306 (600149811)	7	13	20
ZŠ a MŠ Halenkovice, č.p. 550 (600114180)	10	9	19
Academic School, Mateřská škola a základní škola, s. r. o., Uherské Hradiště, Studentské náměstí 1531 (600001661)	14	3	17

Studovaná základní škola	Počet respondentů 8. ročník	Počet respondentů 9. ročník	Celkový počet respondentů
Katolická základní škola v Uherském Brodě, Jirchářská 823 (651015227)	6	11	17
ZŠ Zašová, č.p. 500 (600149617)	12	4	16
ZŠ Růžďka, č.p. 203 (600149773)	6	8	14
ZŠ Františka Horenského Boršice, č.p. 540 (600124355)	4	10	14
2. ZŠ Holešov, Smetanovy sady 625/4 (600118509)	1	12	13
ZŠ Lešná, č.p. 133 (600149552)	8	4	12
ZŠ Trnava, č.p. 242 (600114481)	5	6	11
ZŠ Koryčany, Masarykova 161 (600118550)		9	9
ZŠ Uherský Brod, Na Výsluní 2047 (600124541)	2	5	7
ZŠ Babice, č.p. 377 (600124339)	3	2	5

2. Profesní orientace žáků a povědomí o trhu práce

Respondenti vybírali konkrétní povolání ze seznamu povolání typických pro český trh práce. Jednotlivá povolání jsou zařazena do 19 oborových oblastí. Povolání v seznamu pro výběr respondentem jsou „na pozadí“ opatřena údajem o kvalifikační úrovni (EQF) daného povolání na škále 2 – 8 (kde např. úroveň 3 odpovídá střednímu vzdělání s výučním listem).

Preferované oblasti uplatnění

Nejvíce preferována jsou povolání z oblasti zdravotnictví a sociální péče, která preferuje téměř šestina respondentů (14 %), především děvčata. Podobný počet žáků preferuje povolání v oblasti vzdělávání, výzkum a sport (13 %). Naopak nejméně preferována jsou povolání z oblasti státní a veřejné správy, která preferuje pouze 13 žáků (0,5 %).

Název preferované oblasti uplatnění	Dívky	Chlapci	Celkem
Zdravotnictví a sociální péče	364	71	435
Vzdělávání, výzkum a sport	252	139	391
Technika, průmysl, elektro	20	356	376
Informační technologie	28	254	282
Zemědělství, lesnictví a veterinární péče	155	76	231
Umění a kultura	173	51	224
Ozbrojené složky	86	103	189
Hotely, restaurace, cestovní ruch	123	46	169
Stavebnictví	38	115	153
Služby provozní a osobní	74	59	133
Právo	66	42	108
Obchod, marketing a reklama	52	41	93
Management	26	45	71
Ekonomika, administrativa, personalistika, správa	60	11	71
Doprava a logistika	10	44	54
Potravinářství a krmivářství	37	9	46

Název preferované oblasti uplatnění	Dívky	Chlapci	Celkem
Banky a pojišťovny	16	18	34
Informační služby, publicistika	14	5	19
Státní správa, úřady	9	4	13

Preferovaná povolání

Celkově nejvíce preferovaným povoláním je „umělec (hudebník, výtvarník, herec...)“. Toto povolání uvedlo 220 žáků, převládá preference mezi děvčaty (172/48). Druhým nejčastěji preferovaným povoláním je „programátor, IT specialista“ uváděný 196 žáky, významně převládá preference mezi chlapci (175/21).

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Umělec (hudebník, výtvarník, herec...)	172	48	220
Programátor, IT specialista	21	175	196
Sportovec, trenér	48	100	148
Strážník, policista	63	49	112
Učitel mateřské školy	108	1	109
Právník, advokát	66	42	108
Elektrikář, elektromechanik	2	103	105
Učitel základní nebo střední školy	73	23	96
Zdravotní sestra	93	2	95
Psycholog	80	9	89
Architekt	34	54	88
Lékař	58	23	81
Počítačový technik	5	72	77
Chovatel zvířat	65	12	77
Zubní lékař	55	22	77
Elektrotechnik		76	76

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Veterinář	58	7	65
Automechanik	5	53	58
Kuchař	27	26	53
Kadeřnice	49	2	51
Manažer organizace, ředitel	15	33	48
Voják	18	29	47
Průvodce cestovního ruchu	40	4	44
Pekař, cukrář	36	5	41
Účetní	34	6	40
Fyzioterapeut	32	6	38
Strojírenský technik	1	35	36
Manažer marketingu	15	16	31
Zemědělec farmář	8	21	29
Truhlář	1	25	26
Číšník	22	3	25
Zahradník, pěstitel	16	6	22
Výzkumník v oblasti přírodních věd	14	7	21
Manažer obchodu	11	10	21
Fotograf	17	4	21
Topenář, instalatér	1	19	20
Zedník		20	20
Hasič	4	16	20
Obchodník	9	10	19
Stavební inženýr	2	17	19
Strojní inženýr		19	19

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Sociální pracovník	18	1	19
Manažer hotelu nebo restaurace	10	9	19
Obráběč kovů		17	17
Recepční	13	3	16
Manažer úseku nebo týmu	8	7	15
Chemik	4	11	15
Seřizovač a obsluha obráběcích strojů		15	15
Bankovní specialista	8	6	14
Zdravotnický záchranář	7	7	14
Železničář		14	14
Administrativní pracovník	10	3	13
Pojišťovací poradce	4	9	13
Elektroinženýr		13	13
Nástrojař		12	12
Zemědělský technik		12	12
Zdravotní laborant	12		12
Pilot	3	8	11
Řidič nákladního auta, autobusu nebo MHD	2	9	11
Pečovatel - osobní asistent	9	1	10
Redaktor novinář	8	2	10
Lesník	3	7	10
Průmyslový designér	7	3	10
Důstojník armády	1	9	10
Specialista státní správy (ministerstva, úřady)	7	3	10
Pomocný pracovník v zemědělství, lesnictví a rybářství	3	6	9

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Knihovník	6	3	9
Asistent	8	1	9
Správce operačních systémů a sítí	2	7	9
Výzkumník v oblasti technických věd a informatiky	3	5	8
Průmyslový inženýr		8	8
Vedoucí prodejny	6	2	8
Mistr, vedoucí týmu	3	5	8
Specialista marketingu	4	3	7
Provozní restaurace nebo hotelu	6	1	7
Odborný administrativní pracovník	6	1	7
Svářeč		7	7
Manažer v dopravě	2	5	7
Řidič osobního auta nebo dodávky		6	6
Lesní technik myslivec		5	5
Analytik	2	3	5
Pomocný pracovník v pohostinství	5		5
Prodavač	4		4
Lektor dalšího vzdělávání	2	2	4
Obchodní zástupce	3		3
Úředník	2	1	3
Chemický inženýr	2	1	3
Umělecký kovář	1	2	3
Chůva	3		3
Logistik	2	1	3
Řezník, uzenář		3	3

Název preferovaného povolání	Dívky	Chlapci	Celkem
Vysokoškolský učitel	2	1	3
Montážní dělník		3	3
Tiskař		2	2
Obsluha strojů v potravinářské výrobě	1	1	2
Zemědělský, lesní inženýr	2		2
Stavební technik		2	2
Vychovatel	2		2
Zámečnick		2	2
Personalista	2		2
Malíř pokojů	1	1	2
Klempíř		2	2
Krejčí, švadlena	2		2
Pomocný pracovník ve stavebnictví		2	2
Pracovník bankovní přepážky	2		2
Zlatník, klenotník		1	1
Řidič vysokozdvížného vozíku nebo jiného stroje	1		1
Gumař		1	1
Sklář, keramik	1		1
Pomocný pracovník v dopravě a skladování		1	1
Horník		1	1

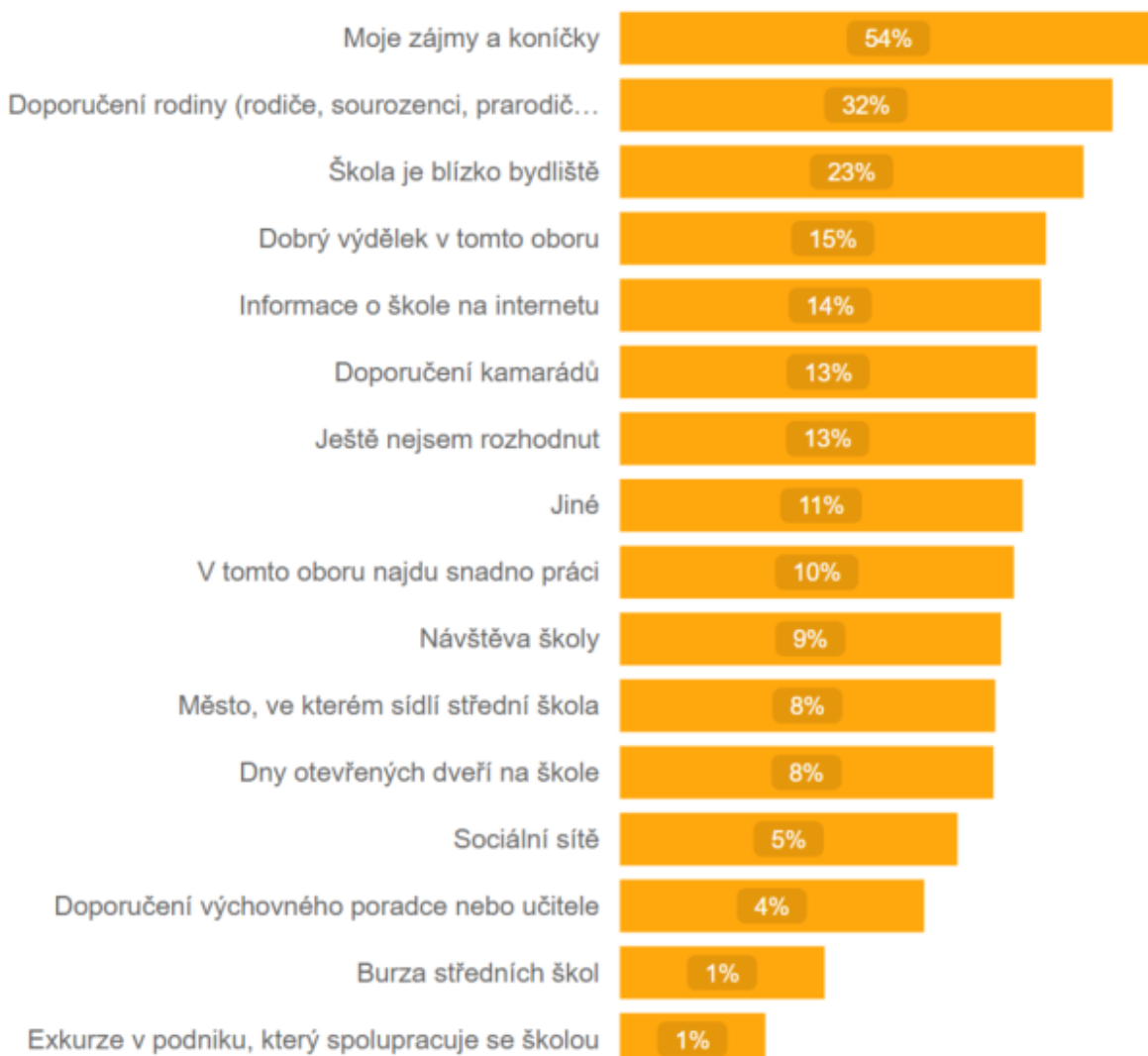
3. Problematika a hlavní důvody volby střední školy a povolání

Preferovaná volba oborů střední školy

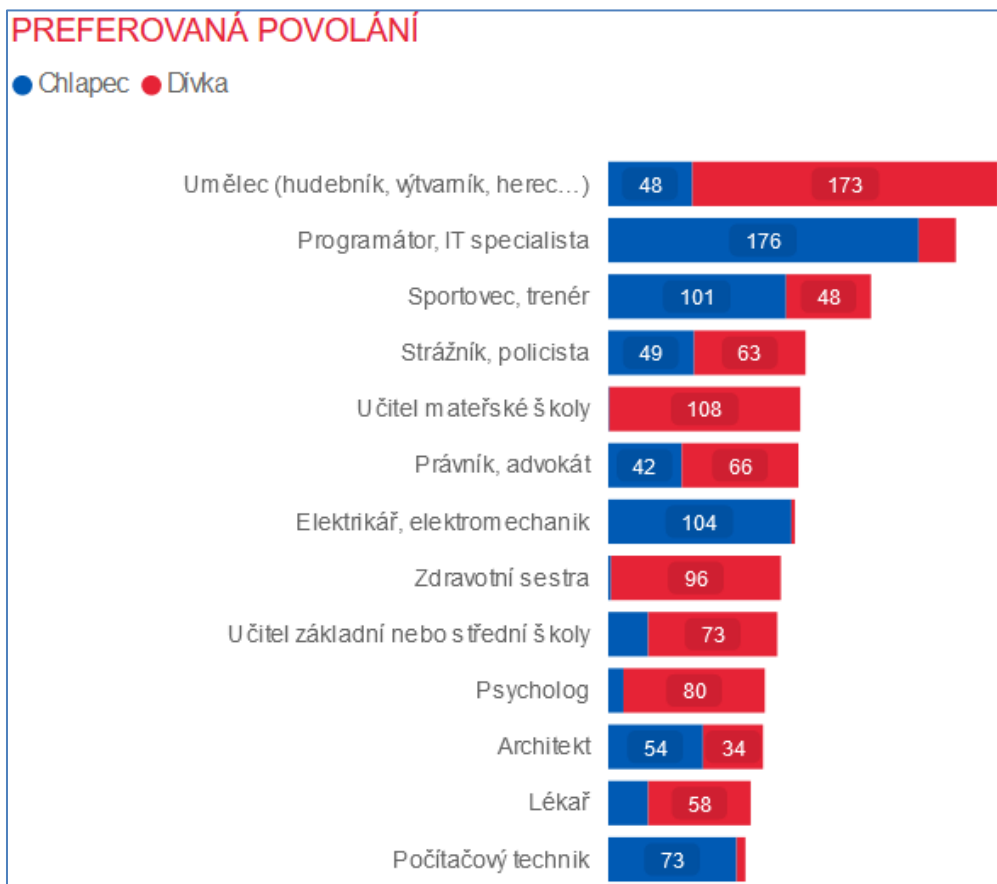

Největší vliv na výběr střední školy a oboru

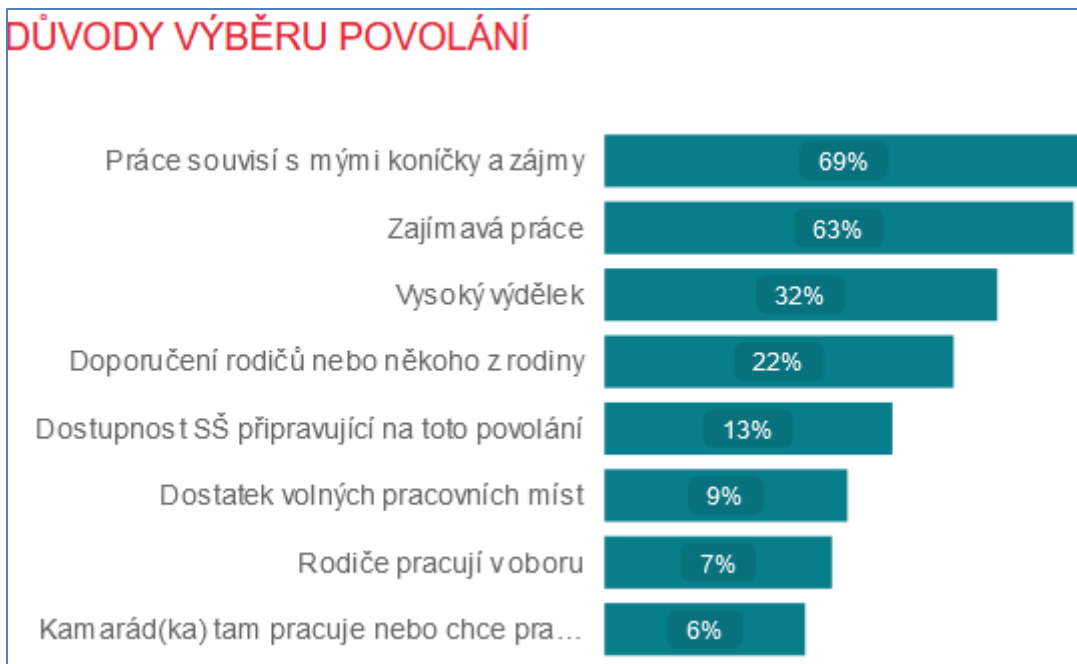
NEJVĚTŠÍ VLIV NA VÝBĚR STŘEDNÍ ŠKOLY A OBORU

Preferovaná volba povolání

Nejčastější vliv na výběr povolání

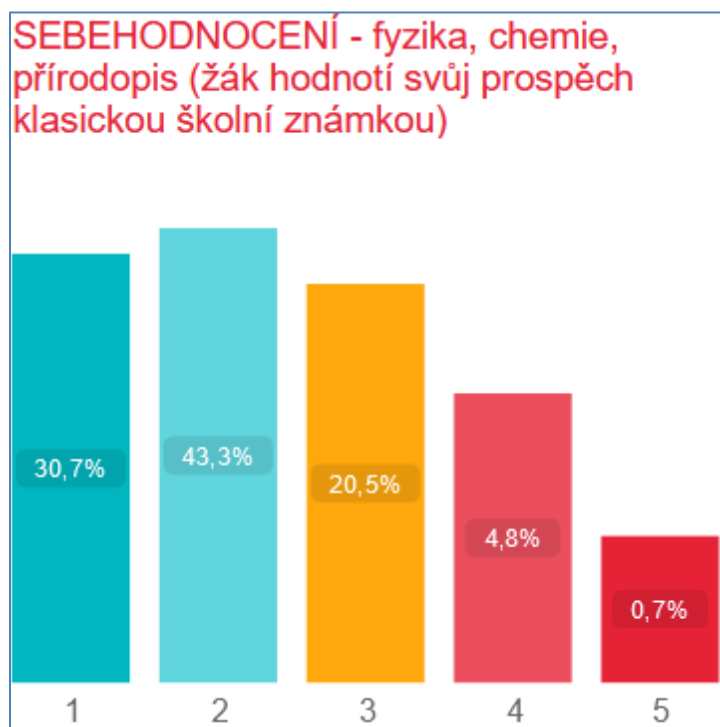

4. Identifikace podílu žáků s předpoklady pro technické obory

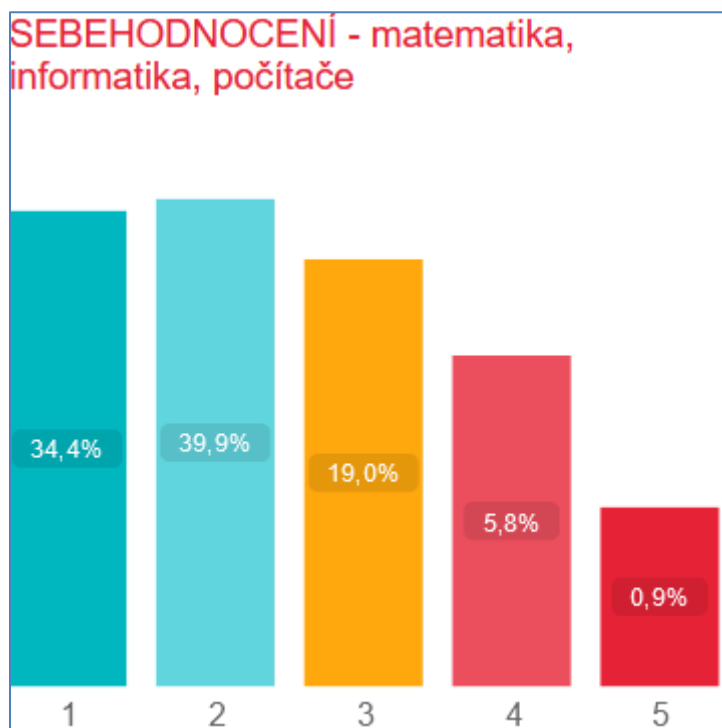
Preferované oblasti uplatnění včetně technických oborů

Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska hodnocení prospěchu předmětů ve skupině přírodních věd

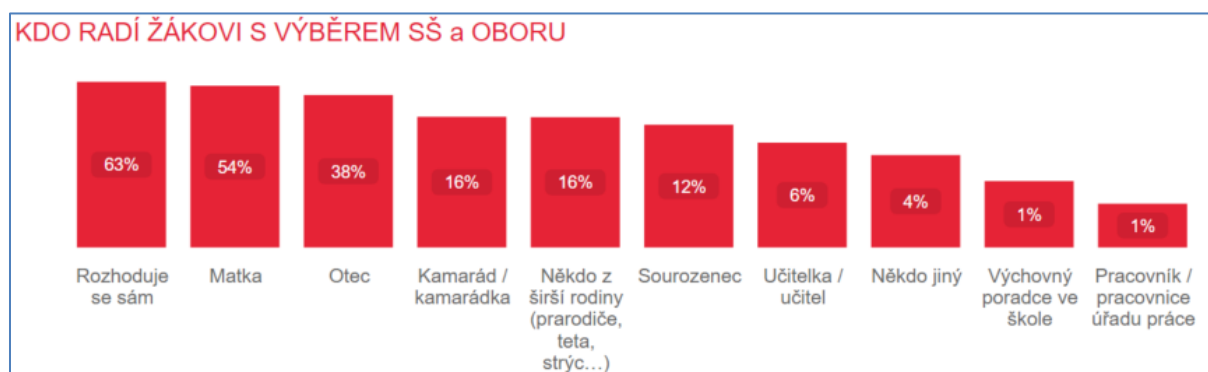

Předpoklady žáků pro technické obory z hlediska hodnocení prospěchu předmětů ve skupině technických věd

5. Dostupnost a kvalita kariérového poradenství

Kdo radí žákovi s výběrem středoškolského oboru

6. Základní hodnocení škol pohledem žáků

Hodnocení jednotlivých kritérií škol

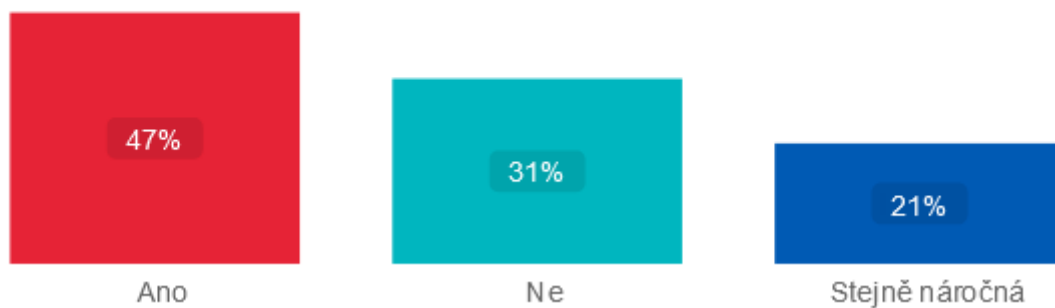
Přístup učitelů a výukové metody 2,2	Prostředí školy 2,0	Exkurze do podniků, spolupráce s firmami 2,9
Vybavení školy 2,2	Kultura a sport 2,1	Volnočasové aktivity 2,2

Oblíbenost předmětů pohledem žáků

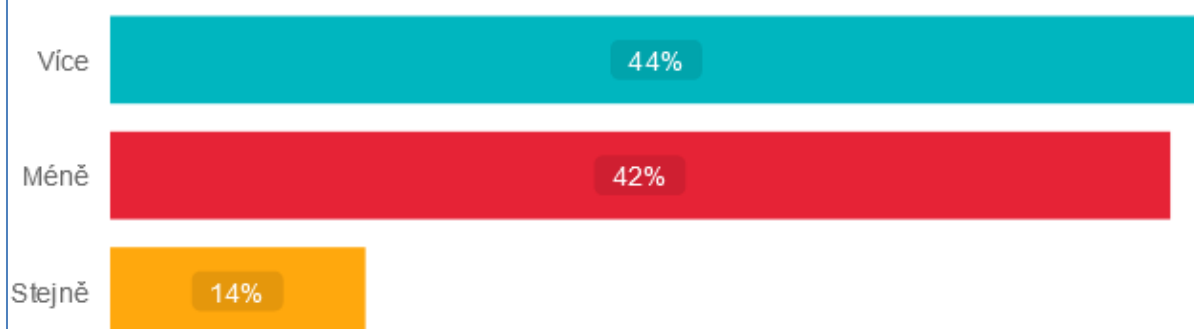
Porovnání náročnosti distanční a klasické výuky pohledem žáků

DISTANČNÍ VÝUKA JE NÁROČNĚJŠÍ (oproti klasické výuce ve škole)

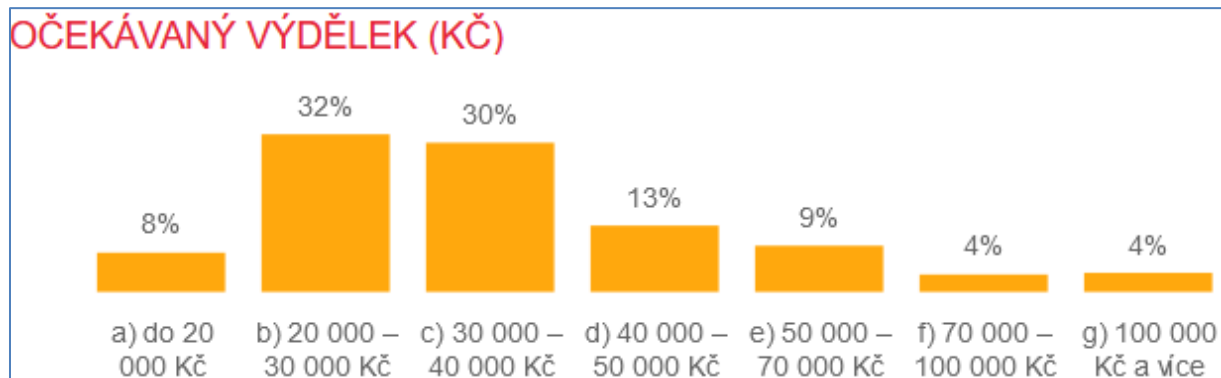
Porovnání zajímavosti distanční a klasické výuky pohledem žáků

DISTANČNÍ VÝUKA BAVILA ŽÁKY (oproti klasické výuce ve škole)

7. Výše výdělku ve vazbě na výběr povolání

Výše předpokládaného očekávaného výdělku

Preferovaná oblasti uplatnění

8. Sociální mobilita

Vzdělání matky

Nejvíce respondentů uvádí jako nejvyšší dosažené vzdělání matky střední vzdělání s maturitou (38 %), nejméně pak základní vzdělání (2 %). Desetina respondentů (10 %) neví, jaké vzdělání má jejich matka.

Uváděné vzdělání matky	Počet respondentů	Podíl v %
Základní škola	47	2 %
Vyučení	664	22 %
Maturita	1179	38 %
Vysoká škola	612	20 %
Respondent neví	321	10 %
Respondent nechce odpovídat	269	9 %

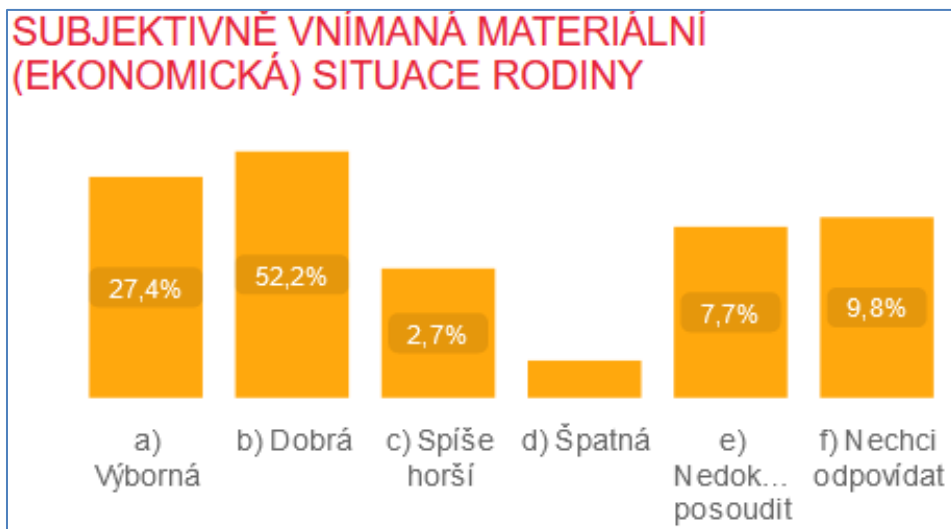
Vzdělání otce

Nejvíce respondentů uvádí jako nejvyšší dosažené vzdělání otce vyučení (30 %), nejméně základní vzdělání (1 %). Téměř šestina respondentů (14 %) neví, jaké vzdělání má jejich otec, což je 4 p. b. více než v případě povědomí o vzdělání matky.

Uváděné vzdělání otce	Počet respondentů	Podíl v %
Základní škola	36	1 %
Vyučení	942	30 %
Maturita	910	29 %
Vysoká škola	486	16 %
Respondent neví	422	14 %
Respondent nechce odpovídat	296	10 %

Subjektivně vnímaná materiální (ekonomická) situace rodiny

Více než polovina respondentů (52,1 %) vnímá tuto situaci jako dobrou, další téměř třetina (27,4 %) jako výbornou. Desetina žáků (9,8 %) na danou otázku nechtěla odpovídat.

Velikost sídla

Členění respondentů podle velikosti sídla (obce), kde žák převážně vyrůstal. Nejvíce žáků (46 %) uvedlo, že vyrůstali na vesnici.

Volba dalšího vzdělání

Příloha

Data byla zpracována pomocí nástroje Microsoft Power BI.

Základní náhled na tato data je součástí dokumentu „Příloha_1_VPO ZŠ_ZK_2021.pdf“